

คู่มือการปฏิบัติงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง

สังกัด กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลท่งโป่ง

คำนำ

เด็กปฐมวัยอายุ ๐-๕ ปีนั้น ถือว่าเป็นวัยทองของชีวิต เป็นช่วงระยะเวลาที่สำคัญที่สุดด้วยเป็นวัยที่มีพัฒนาการทุกด้านเจริญเติบโตในอัตราสูงที่สุดโดยเฉพาะระบบประสาทและสมอง ซึ่งจะเติบโตได้ร้อยละ ๘๐ ของผู้ใหญ่ เป็นระยะที่เกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุดในชีวิต ศักยภาพแห่งการเรียนรู้ และพัฒนาด้านต่างๆสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่หากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง ซึ่งการพัฒนาด้านต่างๆ ถือเป็นหน้าที่หลักของพ่อแม่ผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ ดังนั้น การจัดการศึกษาปฐมวัย จึงเป็นภารกิจสำคัญของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จะต้องบริหารจัดการและดำเนินงานพัฒนาเด็กในท้องถิ่นชุมชนให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ และมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวย่าง ได้ตระหนักรถึงความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำคู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวย่างสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยมีเนื้อหาที่น่าสนใจเกี่ยวกับการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและนโยบายในการจัดการศึกษา ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานและการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวย่าง เพื่อให้ดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวย่างเป็นไปอย่างมีประสิทธิผลตามมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย

คณะกรรมการจัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวย่าง เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับนโยบายในการจัดการศึกษาตลอดจนแนวทางการดำเนินงาน และการบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวย่างอันจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

คณะกรรมการจัดทำ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวย่าง

สารบัญ

บทนำ	หน้า
ความเป็นมา/ความจำเป็น	๑
โครงสร้างของระเบียบ/คู่มือการปฏิบัติงาน	๑
วัตถุประสงค์	๒
ประโยชน์ของการจัดทำระเบียบปฏิบัติ/คู่มือการปฏิบัติงาน	๒
ขอบเขต	๓
หน้าที่ความรับผิดชอบ	๓
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๔
แผนผังการปฏิบัติงาน	๖
การรับสมัครเด็กปฐมวัย	๗
การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา	๘
การจัดทำงบประมาณ การเงิน การพัสดุ การเบิกจ่าย	๙
การปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย	๙

คู่มือการปฏิบัติงาน

บทนำ

ความเป็นมา/ความจำเป็น/ความสำคัญ

คู่มือการปฏิบัติงาน เปรียบเสมือนแผนที่บอกเส้นทางการทำงานที่มีจุดเริ่มต้น และสิ้นสุดของกระบวนการ ที่ระบุถึงขั้นตอนและรายละเอียดของการบวนการต่างๆขององค์กรและวิธีควบคุมกระบวนการนั้น มักจัดทำขึ้นสำหรับลักษณะงานที่ซับซ้อน มีหลายขั้นตอนและเกี่ยวข้องกับคนหลายคน และสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้ได้ดังนี้ที่มีคุณภาพตามที่กำหนด ผู้ปฏิบัติงานไม่เกิดความสับสนแต่ละหน่วยงานรู้งานซึ่งกันและกัน บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่สามารถทำงานแทนกันได้ สามารถเริ่มปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วเมื่อมีการโดยย้ายตำแหน่งงาน ลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน ลดการผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ ช่วยในการออกแบบระบบงานใหม่และปรับปรุงงาน ฯลฯ ซึ่งในการจัดทำ ผู้ทำจะต้องมีทักษะในด้านการวิเคราะห์ การสื่อสาร ออกแบบ และการประเมินผลผู้รับบริการ การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ ช่วยให้สามารถทำงานได้่ายิ่งขึ้น “คนทำงาน รู้งาน ผู้บังคับบัญชา ได้งานมาตรฐานเดียวกันขององค์กร มีประสิทธิภาพ ผู้รับบริการพึงพอใจ

สาเหตุที่หลายองค์กรไม่จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

- อ้างอิงบุคคลในหน่วยงานที่ทำงานมานาน ประสบการณ์สูง จึงไม่เห็นความจำเป็นในการจัดทำคู่มือ
- บางหน่วยงานมีลักษณะงานที่ไม่ซ้ำซ้อน มีขั้นตอนน้อยและตายตัวไม่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนบุคลากรไม่มาก จึงไม่เห็นความจำเป็นในการจัดทำคู่มือ
- บางหน่วยงานไม่เคยมีคนใหม่เข้ามาทำงาน คนเดิมหรือคนปัจจุบันรู้งานหมดแล้ว จึงไม่เห็นความจำเป็นในการจัดทำคู่มือ

โครงสร้างของระเบียบปฏิบัติ/คู่มือการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

๑. วัตถุประสงค์ (Objectives) : เป็นการซึ่งแจงให้ผู้อ่านทราบถึงวัตถุประสงค์ในการจัดทำเอกสาร เรื่องนี้ขึ้นมา

๒. ขอบเขต (Scope) : เป็นการซึ่งแจงให้ผู้อ่านทราบถึงขอบเขตของกระบวนการในคู่มือว่าครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนใด ถึงขั้นตอนใด หน่วยงานใด กับใคร ที่ได้ และเมื่อใด

๓. คำจำกัดความ (Definition)(ถ้ามี) : เป็นการซึ่งแจงให้ผู้อ่านทราบถึงคำศัพท์เฉพาะซึ่งอาจเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ หรือคำอื่นที่กล่าวถึงภายใต้ระเบียบปฏิบัตินั้นๆเพื่อให้เป็นที่เข้าใจตรงกัน

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibilities) : เป็นการซึ่งแจงให้ผู้อ่านทราบว่ามีใครบ้างที่เกี่ยวข้องกับระเบียบปฏิบัตินั้นๆโดยมักจะเรียงจากผู้มีอำนาจหรือตำแหน่งสูงสุดลงมา

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติหรือระเบียบปฏิบัติ (Procedure) : เป็นการอธิบายขั้นตอนการทำงานอย่างละเอียดว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด โดยสามารถจัดทำได้ในรูปแบบต่างๆได้แก่ การใช้ข้อความ อธิบาย การใช้ตารางอธิบาย การใช้แผนภูมิ และการใช้ Flow Chart

๖. เอกสารอ้างอิง (Reference Document) : เป็นการซึ่งแจงให้ผู้อ่านทราบถึงเอกสารอื่นใดที่ต้องใช้ประกอบคู่กันหรืออ้างอิงกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้น ๆ สมบูรณ์ ได้แก่ ระเบียบปฏิบัติอื่น ๆ พระราชบัญญัติ กฎหมาย กฎระเบียบ หรือวิธีการทำงาน เป็นต้น

๗. แบบฟอร์มที่ใช้ (Form) : เป็นการซึ่งแจงให้ผู้อ่านทราบถึงแบบฟอร์มต่างๆที่ต้องใช้ในการบันทึกข้อมูลของผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของกระบวนการ นั้นๆ

๘. เอกสารบันทึก (Record) : เป็นการซึ่งแจงให้ผู้อ่านทราบว่า บันทึกใดบ้างที่ต้องจัดเก็บเป็นข้อมูล หรือหลักฐานของการปฏิบัติงานนั้นๆพร้อมทั้งระบุถึงผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ สถานที่ ระยะเวลา และวิธีการจัดเก็บ

ลักษณะของเอกสารการปฏิบัติงานที่ดี

- กระชับ ชัดเจน เข้าใจได้ร่าย
- เป็นประโยชน์สำหรับการทำงานและการฝึกอบรม
- เหมาะสมกับองค์กรและผู้ใช้งานแต่ละกลุ่ม
- มีความสนใจ น่าติดตาม มีตัวอย่างประกอบ
- มีความเป็นปัจจุบัน (Update) ไม่ล้าสมัย

คุณภาพการปฏิบัติงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง

การจัดทำงบประมาณ การเงิน การพัสดุ และการจัดทำเอกสารประกอบภารกิจของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองปகครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๒ และการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองปகครองส่วนท้องถิ่นและมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัยแห่งชาติ ๒๕๖๐ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คุณภาพการปฏิบัติงานฉบับนี้ มีเนื้อหาเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง

๑. วัตถุประสงค์ (Objective)

- เพื่อให้การปฏิบัติงานในปัจจุบันเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- ผู้ปฏิบัติงานทราบและเข้าใจการทำอะไรก่อนหลัง
- ผู้ปฏิบัติงานทราบว่าควรปฏิบัติงานอย่างไร เมื่อใด กับใคร
- เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายขององค์กร
- เพื่อให้ผู้บริหารติดตามงานได้ทุกขั้นตอน
- เป็นเครื่องมือในการฝึกอบรม
- ใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการปฏิบัติงาน
- ใช้เป็นสื่อในการประสานงาน

๒. ประโยชน์ของการจัดทำระเบียบปฏิบัติ/คุณภาพการปฏิบัติงาน

- ได้งานที่มีคุณภาพตามที่กำหนด
- ผู้ปฏิบัติงานไม่เกิดความสับสน
- แต่ละหน่วยงานรู้งานซึ่งกันและกัน
- บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่สามารถทำงานแทนกันได้
- สามารถเริ่มปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วเมื่อมีการโยกย้ายตำแหน่งงาน
- ลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน
- ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ
- ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน
- ช่วยให้เกิดความสนใจเสนอในการปฏิบัติงาน
- ช่วยลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในการทำงาน
- ช่วยลดการตอบคำถาม
- ช่วยลดเวลาในการสอนงาน
- ช่วยให้ทำงานเป็นมืออาชีพ
- ช่วยในการออกแบบระบบงานใหม่และปรับปรุงงาน

๒.ขอบเขต (Scope) : คุณมีการปฏิบัติงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวย่างให้ใช้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวย่าง เพื่อให้เป็นแนวทางและมาตรฐานเดียวกัน

๓. หน้าที่ความรับผิดชอบ

การปฏิบัติงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวย่าง บุคลากรที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องมีคุณสมบัติบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีศักยภาพในการจัดการศึกษา อบรม เลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ

บทบาทหน้าที่ของครูผู้ดูแลเด็ก

เด็กเล็กเป็นวัยที่มีความซุกซน เคลื่อนไหวตลอดเวลา สติปัญญาและความคิดจะมีความเป็นอิสระ แปรเปลี่ยนตามสิ่งแวดล้อมที่พบเห็นใกล้ตัว ชอบลองเลียนแบบความนึกคิดของตน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดให้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาและลักษณะนิสัย ดังนั้น ครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก และมีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การพัฒนาการด้านต่างๆของเด็กมากที่สุดในช่วงที่เด็กอยู่ในศูนย์ จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถ รู้จักรับผิดชอบ รักเด็ก อนุนิสัยอ่อนโยน จิตใจอบอุ่นารมณ์ความยุติธรรม มีลักษณะเป็นผู้นำ เพื่อจะเป็นผู้ที่ให้การดูแลเด็กอย่างมีประสิทธิภาพเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็ก เป็นการวางแผนการเรียนรู้ ความคิด สติปัญญา อารมณ์ สังคม ลักษณะนิสัย เสริมสร้างบุคลิกภาพเด็ก ซึ่งเปรียบเสมือนการวางแผนการเรียนรู้ของประเทศ

ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นครูผู้ดูแลเด็ก มีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

๑. ปฏิบัติหน้าที่ตามกิจวัตรของเด็ก

ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องทำหน้าที่ดูแลเด็กและปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวันของเด็ก เพื่อให้เด็กมีความเจริญเติบโต มีพัฒนาการทุกด้านตามวัย และมีการเรียนรู้ที่เหมาะสม

๒. ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในลักษณะบูรณาการ

ครูผู้ดูแลเด็กมีหน้าที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กในลักษณะบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ กล่าวคือให้เด็กได้พัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และจริยธรรมไปพร้อมกัน โดยให้โอกาสเด็กเรียนรู้จากสิ่งของและผู้คนที่อยู่รอบข้างซึ่งเด็กจะเรียนรู้ได้โดยประสานสัมผัสทั้งห้า การเคลื่อนไหว การเล่น และ การลงมือทำ ดังนั้น ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องส่งเสริมให้โอกาสเด็กได้พัฒนาอย่างเต็มที่ รวมทั้งปฏิสัมพันธ์กับเด็กด้วยคำพูดและกิริยาท่าทางที่นุ่มนวล อ่อนโยน และคงความรักความอบอุ่น

๓. สังเกต เฝ้าระวัง และบันทึกความเจริญเติบโต พฤติกรรม พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

ครูผู้ดูแลเด็กต้องเป็นคนช่างสังเกต เฝ้าระวังปัญหาสุขภาพ พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก จดบันทึกพฤติกรรมเพื่อจะได้เห็นความเปลี่ยนแปลงทั้งปกติความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับเด็ก ซึ่งจะนำไปสู่การค้นหาสาเหตุ เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขได้ทันท่วงที

๔. มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก

ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องเป็นคนช่างสังเกต มีความรู้ และเข้าใจพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และไม่พึงประสงค์ของเด็กซึ่งพฤติกรรมนั้น อาจเกิดจากการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก รวมทั้งการปรับตัวของเด็ก ต่อสิ่งแวดล้อม หากไม่ได้รับการแก้ไขตามแนวทางที่เหมาะสม อาจนำไปสู่ปัญหาทางพฤติกรรมของเด็ก ในอนาคตแม้ว่าเด็กแต่ละคนจะแตกต่างกันตามพัฒนารูปแบบและการอบรมเลี้ยงดู แต่ถ้าเข้าใจและช่วยลดพฤติกรรมจะช่วยจัดปัญหาที่จะตามมาได้ทันท่วงที

๕. จัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ เหมาะสมกับการพัฒนาเด็กทุกด้าน

ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องดูแลจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในอาคารและภายนอกอาคารให้สะอาดถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และมีบรรยากาศเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก

๖. ประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็ก ครอบครัวและชุมชน

ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องเป็นผู้ประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กโดยเป็นคนกลางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ หรือผู้ปกครองสมาชิกในครอบครัวและบุคคลต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อทราบถึงพฤติกรรม พัฒนาการการเปลี่ยนแปลงของเด็กได้อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

๗. รู้จักพัฒนาตนเองในทางวิชาการและวิชาชีพ

ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องฝึกความรู้ในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ดังนี้

๗.๑ การพัฒนาด้านความรู้ทางวิชาการและทักษะอาชีพอย่างต่อเนื่อง เช่น การศึกษาหาความรู้ การเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ การติดตามความเปลี่ยนแปลงด้านความรู้และเทคโนโลยี โดยอาศัยสื่อที่หลากหลาย รวมทั้งการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การศึกษาดูงาน ศูนย์พัฒนาเด็กสถาณพัฒนาเด็กที่มีคุณภาพ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกและจัดตั้งชมรมเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงแก่ครูผู้ดูแลเด็ก

๗.๒ การพัฒนาด้านบุคลิกภาพ จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะรักเด็กอุปนิสัยอ่อนโยน มีกริยาหวานนิมนวลอ่อนหวาน ใจเย็น รู้จักปรับปรุงและพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองอยู่เสมอ

หน้าที่ของครูผู้ดูแลเด็ก

ครูผู้ดูแลเด็กจะอยู่ใกล้ชิดกับเด็กตลอดทั้งวัน ดังนั้น จึงมีหน้าที่ ดังนี้

๑. อบรมเลี้ยงดูเด็ก ตั้งแต่รับเด็กจากผู้ปกครองจนกระทั่งส่งคืนให้ผู้ปกครอง

๒. จัดกิจกรรมประจำวันเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กให้มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงและได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคมและลักษณะนิสัย โดยจัดกิจกรรมกลางแจ้งในร่มและจัดมุมกิจกรรมต่างๆ เช่น มนต์นังสือ มนต์ศิลปะ มนต์ดนตรี ฯลฯ

๓. ปลูกจิตสำนึกรักเด็ก ศรัทธา และพระมหาเซตทาร์ย์ การปกครองระบบประชาธิปไตย การรักษาสิ่งแวดล้อม ความมีระเบียบวินัยความรับผิดชอบความมีน้ำใจ ฯลฯ

๔. ดูแลความปลอดภัยและรักษาความสะอาดภายในและภายนอกอาคารของศูนย์

๕. ให้เด็กเคราพธงชาติ และประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

๖. สำรวจรายชื่อเด็กที่เข้ารับการเลี้ยงดูประจำวัน เยี่ยมเยียนผู้ปกครองและเด็ก ในการนี้ที่เด็กไม่มาเรียนเกิน ๓ วัน และในกรณีที่เกิดปัญหาอื่น ๆ

๗. จัดเตรียมสถานที่เรียน จัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอนโดยเน้นวัสดุที่มีอยู่แล้วในห้องถิน จัดอาหารเสริม(นม) น้ำดื่มและน้ำใช้ จัดทำบันทึกการสอน และบันทึกประจำตัวเด็ก ตลอดจนจัดทำทะเบียนอุปกรณ์การเรียนการสอน

๘. จัดทำบันทึกการดื่มน้ำสำหรับเด็ก

๙. จัดทำบันทึกประทับนิ้ว ตรวจสุขภาพประจำวันสำหรับเด็ก

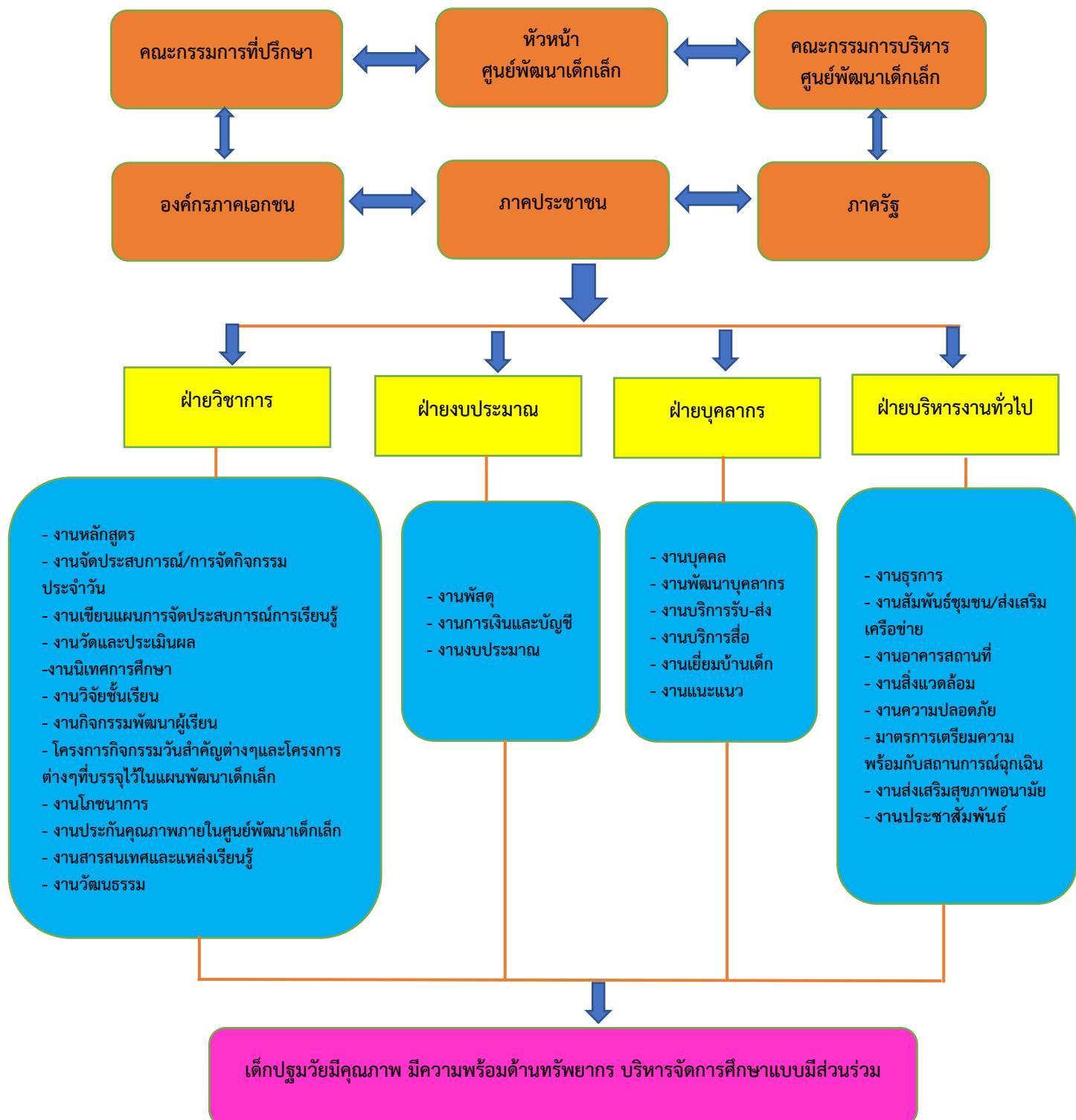
๑๐. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนในการจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในบริเวณศูนย์ฯ และการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย

๔. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๔.๑ แผนผังการปฏิบัติงาน

ระบบการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวยาง ประกอบด้วย คณะกรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีการบริหารงานบุคคลตามโครงสร้างการบริหารที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกำหนด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมการทำงานเป็นทีม โดยได้แบ่งสายงานเป็น ๔ สายงาน ประกอบด้วย ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบุคคลกร และฝ่ายบริหารงานทั่วไป

แผนผังการดำเนินงาน

๔.๒.การรับเด็กปฐมวัยเข้าเรียนระดับก่อนปฐมศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโเปงประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการรับสมัครเด็กเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง โดยปิดประกาศไว้ ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง และหนังสือประชาสัมพันธ์ถึงแต่ละหมู่บ้านเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุครบตามเกณฑ์ เป็นระยะเวลา ๔ เดือน

๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง ตรวจสอบข้อมูลประชากรเด็กปฐมวัย อายุ ๒-๕ ปี ของเขตพื้นที่จากข้อมูลกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูลทะเบียนราษฎรบัญชีบุคคลตามช่วงอายุ (เพศชาย+เพศหญิง) ตำบลทุ่งโเปง อำเภอ忠ลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง จัดให้มีการบริการรับเด็กแต่ละหมู่บ้าน

๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการบริหารจัดการนโยบาย แนวทางการปฏิบัติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง

๕. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง ประชาสัมพันธ์การรับ-ส่ง เด็กปฐมวัยแต่ละหมู่บ้าน

ขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการ

ขั้นตอน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๑. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโเปงประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการรับสมัครเด็กเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยางและหนังสือประชาสัมพันธ์ถึงแต่ละหมู่บ้านเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบ (เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน)	กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโเปง
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง ตรวจสอบข้อมูลประชากรเด็กปฐมวัย ๒-๕ ปี ในเขตพื้นที่ที่จะเข้าเรียนระดับก่อนประถมศึกษา (ระยะเวลา ๑ วัน)	กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโเปง
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง จัดให้มีการบริการรับสมัครเด็กแต่ละหมู่บ้าน (ระยะเวลา ๑๐ วัน)	กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโเปง
๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการบริหารจัดการนโยบาย แนวทางการปฏิบัติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง (ระยะเวลา ๑ วัน)	(ข้าราชการ/พนักงานจ้างครุ) กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโเปง
๕. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยยาง ประกาศรายชื่อเด็กและเขียนใบมอบตัว	(ข้าราชการ/พนักงานจ้างครุ) กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโเปง

ระยะเวลา

ระยะเวลาดำเนินการ ๓๓ วัน

รายการเอกสารหลักฐานประกอบ

เอกสารที่จะต้องนำมาในวันสมัคร

๑. ตัวเด็ก

๒. สำเนาสูติบัตรของเด็กผู้สมัคร

จำนวน ๑ ชุด

๓. สำเนาทะเบียนบ้านของเด็กผู้สมัคร

จำนวน ๑ ชุด

๔. รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว

จำนวน ๒ ใบ

๕. ใบสมัครของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่กรอกข้อความสมบูรณ์แล้ว

จำนวน ๑ ฉบับ

๖. สมุดฉีดวัคซีนสีชมพู (สำเนาหน้าแรกกับหน้าที่ฉีดวัคซีน)

จำนวน ๑ ฉบับ

๔.๓ การออกเยี่ยมบ้านเด็ก

เพื่อรับทราบข้อมูลพัฒนาการเด็กปฐมวัยเมื่ออยู่ที่บ้าน เมื่อพบรัญหาแล้วก็จะนำมาร่วมกันแก้ไขเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี

๔.๔ การให้บริการยืมสื่อนิทานสำหรับผู้ปกครอง

๔.๔.๑ ให้คำแนะนำปรึกษาภับผู้ปกครองในเรื่องการดูแลเด็กปฐมวัย

ตามช่วงอายุ ๒ – ๕ ปี และส่งข้อมูลต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๖ บริการแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงาน

ให้กับหน่วยงานผู้ที่สนใจ เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง ครู องค์กรต่าง ๆ เพื่อและเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคุณภาพ ด้านการจัดการอบรมเรียนรู้ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม ตัวเด็ก และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานให้กับผู้ที่สนใจสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยได้

๔.๗ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

๑. แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

๒. แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

๓. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

๔.๘ การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจสอบสถานศึกษา

ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวยาง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองปักครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ.๒๕๖๒ ดังนี้.-

ข้อ ๑๖ การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจสอบสถานศึกษาให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจสอบขององค์กรปกครองปักครองส่วนท้องถิ่นโดยอนุโลม รูปแบบภูมิภาคเบิกจ่ายเงินของสถานศึกษาให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๑๗ การอนุมัติภูมิภาคเบิกจ่ายเงินที่จ่ายจากเงินรายได้หรือเงินรายได้สะสมของสถานศึกษาให้มอบหมายเจ้าหน้าที่การเงินของสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดทำภูมิภาคเบิกเงิน กำหนดและควบคุมเลขที่ภูมิภาค เสนอให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าหน่วยงานคลังเป็นผู้ตรวจสอบก่อนเสนอต่อ ผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๘ การสั่งจ่ายเงินจากธนาคารที่สถานศึกษาได้ฝากเงินไว้ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งหัวหน้าสถานศึกษาและข้าราชการครู หรือพนักงานครูอย่างน้อยสองคน เป็นผู้มีอำนาจลงนามสั่งจ่ายเงินนั้นในกรณีสถานศึกษาไม่มีผู้ดูแลรักษา ผู้บริหารท้องถิ่นอาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการแทน โดยคำนึงถึงระดับตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นสำคัญ ในกรณีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้หัวหน้าหน่วยงานคลังกับข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอย่างน้อยสองคนที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารท้องถิ่น เป็นผู้มีอำนาจลงนามสั่งจ่ายเงินฝากธนาคาร

ข้อ ๑๙ การจัดทำบัญชีและรูปแบบบัญชีของสถานศึกษาให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๔.๙. การดำเนินงานของสถานศึกษา

๑. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
๒. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน
  - ๒.๑ หัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานคลัง หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ
  - ๒.๒ เจ้าหน้าที่รับเงิน
  - ๒.๓ เจ้าหน้าที่พัสดุ
  - ๒.๔ ผู้ตรวจวิเคราะห์
  - ๒.๕ คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน
  - ๒.๖ กรรมการรับส่งเงิน

๔.๑๐. การปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

- การดูแลความเรียบร้อย อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม
- การดูแล ตรวจสอบความสะอาดของห้องน้ำ และอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ภาคผนวก

ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

*****

- ๑.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘
- ๒.ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๓.หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๙๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒
เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการทบทวน แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา
ในสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๔.มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ
- ๕.คู่มือและเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาปฐมวัยด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย(พัฒนาการของผู้เรียน)
ของสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๖.คู่มือแนวทางจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๗.ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจ
เงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๖
- ๘.ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองปีครองส่วน
ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๒
- ๙.ระเบียบและหนังสือสั่งการอื่นที่เกี่ยวข้อง

